
nullás liszt – 3

dobó tihamérnak

TOLNAI OTTÓ

álltunk az erdő sarkán ecset és toll
a kanizsa—horgos bajnoki mérkőzés góljai odahallatszóttak
álltunk nullás állásnál keresztben mint mindig
mint vadászmetéseken a puskák ecset és toll
nyúl-menyétszőr
sertéssörte
lúd—hattyútoll
purclipihe
a kis ladócki meghalt
ment az út szélén és elütötte valami
rúgtuk az eres hólyagot
apám tartotta a gyászbeszédet
ketten meg keresztbe tett puskával lőttek
önnön durranásuktól seggre ültek
egy körben nyolcvan nyúl
nyolcvan nullás állásnál
a rókák kukorékolnak krleža szerint
már az öreg ladócki sem él
nem voltak rokonok
palicstra költözött
a tó közben akárha csorda vágat felporzott
tovább majd felköltözött
a holtak mind rokonok
egy család
forró
meggypiros poharakkal
hóka hátukon
ecset nagymamája és az én nagymamám
az én nagymamám emlékszem még amikor utoljára fürdött a tiszán
ruhában én meztelen
tél volt ecset nagymamája gyalog indult szabadkára
és a sárga árokba esett
uszkált egész nap
fenn tartotta a fekete nagykendő

szeplős kis kezével hajtogatta maga előtt a rétestészta-finom jeget
havazni kezdett azt mondta

mák

varjú lebbent

mák

senki sem nézett még olyan közlőrl a varjú szemébe
varjú lebbent át

mák

mák

karcsi tehetséges sportoló volt
ausztriában esett le az állványról
cetát párisban ütötte el az autó
mongolképu volt

harmath-címú novellámban dzsindzsisznek
majd az angórányúl tagore hazájáról lelke miatt
gandhinak kereszteltem
roppant örülve h-betűjének
akár a halina-kereskedőnek
egy kisgyerek mongol vonások
pilótasapkán kidugott fülek
az egyik párizsi iskolában
boulevard arago

szaharai éjfé

azt meséli hogy apja dzsindzsisz
valahonnan a tizsa mellől
érkezett párizsba így a harmath-címú novella
és meghalt már a pámboki pék is
bóni

bonifác gróf a csárdáskirálynőből
edwin magas termetű volt cukrász
felakasztotta magát

és szilvia

ó szilvia

a csárdáskirálynőt sem látom talán már többé soha
kék kannákkal ment a kútra a vadgesztenyefák alatt
mókusként ugráltam felette ágról ágra
virágporral hintve előtte az utat

čačakon színész

igazi čačanka lett a csárdáskirálynőből
rakjuk klorofill-tömbökkel körül
rakjuk klorofill-tömbökkel körül kék kannáit
a holtak mind rokonok mondtam ott
vagy még nem értünk ki a sarokra
a lövöldedombot elhagyva előbb még egy fa
feldobta magát srégan mondvá fa
egy másik meg eldőlt előtte vízszintesen
fa fa

két fa az erdőben az fa

három az erdő

három fától már nem látszik a fa

fát ütögetnek a hajtók

egy nyúl két nyúl nyolcvan nyulás állásnál

a gesztusban volt némi fapatétika

mely természetesen el sem képzelhető fafej

vagy legalábbis fapofa nélkül

volt némi fajátékosság

e gesztus nyitotta ki nekünk

akár egykor doreen a kis indonéz zenélődobozt
 jobb kéz felől az erdőt
 különben nem láttuk volna az erdőtől a fát
 a két fát mely ugrani próbált
 de keresztbe dőlt
 mire megszólaltunk már a sarokra értünk
 álltunk az erdő sarkán ecset és toll
 a folyó is belépett
 a folyó melynek partjáról dzsindzsiz
 párizsba indult harmath-című novellámban
 a tiszta
 siskin mondotta ecset haj-haj
 ivan ivanovics (1832—98) orosz tájképfestő
 a peredvizsnyikek (vándorkiállítási társaság) tagja volt
 1873-tól a pétervári művészeti akadémia tanára
 realista tájképei az orosz táj hangulatát sugározzák
 rozs
 fenyők a napsütésben
 reggel a fenyvesben
 légy tölgyfa
 favágás
 föld pavatex műfa
 a színezett földet ragasztóanyaggal fogta föl kemény a meg keményebb
 reliefekre
 siskin mondotta ott a lexikon sarkán ecset
 sisley sismarjov simondi sísport
 sisyphos si tacuisses philosophus mansisses
 sitka sitke
 siva sivas satöbbi
 én láttam eredeti siskineket mondotta toll
 én még nem láttam egy eredeti képet sem
 láttam leonardót lautrecet dufyt és dalit eredetiben
 én még nem láttam mondotta ecset
 de egyszer talán még megláthatom segantini ave maria a trasbordóját
 és toll előbb tollászzkodott
 majd szégyenében eltűnt eredetijeivel a föld alá
 eltűnt hátán vermerekkel és csókokkal
 eltűnt toll a föld alá
 mely néhol puskaporszár az volt
 néhol meg csicsegett
 egy-két mozdulat két-három kiadós földfalat
 s máris a folyó agyagteknőjéhez ért
 s félt
 nehogy megsértse nehogy kilyukassza
 és elszivárognon ahonnan dzsindzsiz
 pedig mennyire szerette volna végre megtapogatni
 a kék eret
 én még egyetlenegy eredetit sem láttam
 csók istván régi-régi molnár famíliából származik
 ott volt a fa fa a folyó alulról és felülről
 előadtam tanúk előtt petőfi tiszáját mint egy széndarabot
 mert néha mint niko rajzán előbújik hónam alól
 a krokodilus
 niko jesi stisnuo pare
 a vizet te édesnek fested
 rózsaszínűnek mint egy biciklibelsőt
 szóval és színnel ott álltunk az erdő sarkán

az aranycsicsókák lesüllyedtek
 akár a vermerék a van goghok
 és a földgolyó másik felén potyogtak ki az ürbe
 s mi csillagokat láttunk
 s mi csillagokat látunk
 csillagokat látunk az űrben
 csillagokat mint amikor orrba vágnak bennünket
 így keletkeznek a csillagok
 a távolság korrekciót végez a csicsókán
 a muhart lekaszálták
 a meggyesládákat feltüzelték a csavargó gyerekek
 akikből ne adja isten új ecsetek és tollak lesznek
 nyúl-menyétszór
 sertéssörte
 lúd-hattyútoll
 purclipihe
 kilométernyire bal kéz felől a másik erdő
 ahol valóban nincs fa
 csak erdő
 patkányprémcsík
 csicsókafejű szögekkel a lila firmamentumra verve
 a folyóból pára száll
 szabad ég alatt alvó ember
 fessd le
 nem lehet
 így beszélgettünk ott egész éjszaka
 s most megérkezett ecset tollhoz
 a képpel
 az eredetivel újvidékre
 a patkányprémcsíkkal
 a lefestett tiszával megérkezett a limán 2-re
 5-ik emelet 140-es ajtó telefon 6933
 vigyázz
 vigyázz még ragad
 a föld akár sófalvi székem szétült ülőkéje
 be akartuk festeni zöldre
 mert tannenbaum széke kék
 lábából a kaptafába költözött a kolibri
 ősz
 idehallatszanak a kanizsa—horgos bajnoki mérkőzés góljai
 majd a sportújságírók eladják
 mennyiért
 nyolcvanezer régiért
 neked természetesen majd festek jobbat
 nyolcvanezernullás állásnál
 jobbat és még olcsóbbat
 néhol érezni lila volt a bogánccs
 meddig terjedtek a porondok
 a hegyekben látod már esik a hó
 a só
 a liszt ára felmegy
 s a nyers képre hull
 téli táj
 hol a muffom
 egy lábatlan kezetlen ember jött be a kocsmába
 hol a muffom
 csók istván a falusi molnárfi

csupa egyszerűség volt
gyakorta naiv
ámbátor báthory erzsébetről ir bataille
tárgyat keresve mélyen fokozni lehet a nehézségeket de le is győzhetni
Csók István — írja Lázár Béla Tizenegy magyar festő című könyvében —
megtalálta ezt a tárgyat, megtalálta Báthory Erzsébet,
a csejthei vár aktív algolagniában szenvedő asszonyában,
aki a kegyetlenkedésben szadisztikus gyönyört érzett,
százzámra kinozta halálra szüzeleány jobbágyait,
részegítő mámorba hullván azok pokoli szenvedései láttán.
Mindnyájan ismerjük a képet — feledhetetlen annak, aki egyszer látta.
Bizonyíték arra, hogy Csók István — JOBB ÜGYHÖZ MÉLTÓ

MŰVÉSZKEDÉSSSEL —

emlékezetünkbe vésődő emléket tudott vele teremteni.
Nem vérrel, mint Rochergrosse, nem a hullamerevség kénsárga színével,
mint Piloty, hanem a hóval fedett várudvaron jeges vízzel öntözött,
hajuknál fogva előráncigált és halálra korbácsolt áldozatok puffadt arcával,
dagadt karjaival, a szüzi testek iszonyatos deformálódásával kelti föl
a borzadály érzését a nézőben.

hol a muffom

hol a muffom

hol a muffom

báthory erzsébet és stroheim (von rafenstein egykor katonatiszt voltam
most rendőrségi tisztviselő) négykezese egy muffban

hulla hó

hull hahó

nacoxypanban hull a hó

a só

a liszt ára felmegy

és a nyers képre hull

téli táj

vigyázz fel ne bukj a kaptafákban

a nyers tájra buksz

át a vásznon

az úrbe hullsz

akár a csicsókák

a gyerekek visszajöttek

kucuba-kucuba

majd ismét a nagyszülőkhöz mentek

hull a hó

a nullás

itt állunk a szobasarokban

papírpadló papírmennyezet papírfalak

nézzük a folyót

az ablakon a duna is látszik

nézzük a tiszát ahonnan dzsindzsiz

nézzük a tiszát

a tiszát

virágzott

az idén is virágzott

virágzott

az idén is virágzott

lent voltál

lent

lent voltál barátom

lent

ott ültem egész nap a parton

a kagylók már hajnalban felém indultak
puha kis vágányaik behálózták a fenéket
ott ültem kötéllel a derekamon
meztelen a parton
ahogy tán kötéllel a nyakán
nem
nem tudhatjuk kedves barátom
mi másképpen vagyunk gyöngék
nekünk rózsaszín belsők van
ott ültem egész nap a csicsókaföldek alatt
a fenék tiszta rajza
a tátogó gyöngyházágyékok előtt
éjszaka meg már nem mehettem
haza
csak a folyónak
kötéllel
a nyakán tán
a fán
ott ültem egész nap
meg aztán is egész nap
akár a sáskán élő megkövetett remeték
tíz éve már hogy én nem ültem ott
a virágzásban
pedig mást sem akartam
mint leülni a partra ott
belefeküdni a virágzásba
ezért mentem erre
arra
ezért 1000 könyvem is
melyektől már szabadulnék
ne félj
én is félek
néha még idézek belőlük verseimben
ezért kliséváram
meg minden össze-
vissza
issza
vissza
vágyik szíve annak
összevissza
minden
és már tíz év is elmúlt
hogy én nem ültem ott a hamufa alatt
egyszer sem feküdtem
forgatóláncokkal derekamon
a forrázó teknőben
pedig mint szépen mondod az idén is virágzott
virág
virágzott
gyerekkoromban szobrot csináltam a folyóról
csomót kötöttem egy siklóra
élő siklóra
csomót
a csomó ott maradt
a sikló kicsúszott
tíz éve meg a kaszás
szép nagy suhintásokkal

a búzamezőről a folyóra tévedt
derékig búzavirágban
ilyesmiket írtam
virág
virágzott
virág
virág
tiszavirág
nézzük a képen a tisztát
az ablakon a dunát
mert csak aki egész életében hátrál
juthat egy kis mohó virágugrással
vissza
előbbre
a halál bőrébe
le kell menni a partra
bele kell lépni ugyanabba a folyóba
kötéllel a derekamon
a fán
mert ha igazán akarom érezni a folyót
érezni
én olyan fajta vagyok aki érez
rózsaszín belsőm van mint a biciklikereknek
akkor mint gyerekkoromban
kötelet kell kötnöm a fához
a derekamra
mert csak úgy érzem
azt hiszik meghibbantam
így szakállasan kötéllel
a kötél
és igazuk van
igazuk meg nem is
mert ilyenkor valóban
hibbanok
az érzés hibbanásokkal jár
nincs igazuk
ha azt hiszik mindig
hibbanok
ó
de
hogyan
sokszor nem hibbanhatok
a hibbanás olyasvalami mint ha dobban
kicsit jobban
dobban szívünk a bal oldalon
mégis van amikor dobban és nem
hibban
de sosincs hogy
hibban
ha nem
dobban
a bal oldalon
ott ültem
a jobb parton
meztelen
köldökömet pamacsolva szakállam végével
tíz éve is

csak írtam
mi a folyóval tudunk hallgatni
be tudunk menni a képbe
ilyesmiket
semmit sem tudunk meg róla
de hát mit is tudnánk meg
csak azt hogy
virágzik
virág
virágzik
az idén is virágzott
jövőre is virágozni fog
virág
virág
de ez lényeges
mi
hogy virágzik
lényeges
is
meg
nem
is
mint minden
rezgő csöpp fejek
mint ezek a faszobrok
amelyeket a kanizsai iskolásgyerekek között gyűjtesz zsákszámbra
és kiöntöd őket asztalomra
és lerajzolod őket nekem
és leírom őket neked
az aranycsicsókák lesüllyedtek
az aranyszobrocskák lesüllyednek
az égre
virág
csicsóka
szobrocska
a lila firmamentumon
a folyó
némán
mint petőfi versein át
a kagylók tiszta rajza a fenéken
az égen
két bőr közé tetovált
virág
megszáradt már
nem
csak dagad a kovász
de vinni kell a vevőknek a tisztát
hull a nullás
folyik a kovász a liftaknába
a tiszta
a negyedik az első emeleten
autóban a táj
a nyers táj
a kovászos
visszük az október 23 sugárúton
már a forgalmista is könnyökig lisztes
mutatja merre folyjunk

nyolcvanezer null
nullás állásnál
a viharzó fehér sötétségben
még pontosan meg tudjuk itélni
mikor mi ütődik koponyánkhoz
mikor krumplicukortómb
varjúcsőr fiáker
mikor kristálykarfiol aranycsicsóka
vadgesztenyéből főzött óriás radír
nullás
nullás
beszöktem a speizba
és firkáltam a lisztbe
a nullás lisztbe firkáltam
nem ettem
nem ettem a nullás lisztet
csak firkáltam
összeviszsa firkáltam a nullás lisztet
szerettem firkálni a nullás lisztben
mindig beszöktem
az egérillatú nullás lisztbe firkálni
ki szórta szét
ki szórta szét emelte fel a nyújtófát anyám
a liszt ára felmegy
ki szórta szét
ki
szét
anyám felemelte a megpüpozott rézszitát
s a hattyú áttűnt
lassan áttűnök
lecsúszok magamról
égboltnyivá borotvált hónalj
jó szó-e a *rom*
miért mentél zakóban a gőzfürdőbe
fényképészed meztelen volt
celluloid-hasmenés lantjának húrjai
elfuserált zsemleszöke angyal
fekete maszkkal
vagy fordítva
ő jött a gőzmalomba viaszosvászon zakóban
vagy fordítva
és szanaszét
rom
a madár mellizmában
a torma gyökerében
a széklábban
máskor söpörd össze magad
ha lencsevégre akarsz
elvégre légy kláris
legyen vörös fonalad
mely a flotta tulajdonából ment át az irodalom tulajdonába
legyen vörös fonalad bár a nadrágszárban
avagy a flotta vitorlájává légy
szélvész
mi a nullást tölcserre csavarja
légy óceán
végtelen köedénybe taposott encián

smeška se kao lud na brašno
s ott hal meg a mélyben
a kolibri ölében
az eszkimó piros koporsójában
szójátékokat jegyezget
működésztök
büfisztök

rom

görög por

az anarchizmus zsizsikes magja

Ekkor történt, hogy egy német altiszt,

kik közül többen is laktak a hotelben,

egy zsák mákot szerzett valahonnan,

lehet, hogy magyarországi mák volt — és

el akarta sütni Oroszlán Péter Pálnak, aki

most mint a hotel patronja szerepelt.

Oroszlán Péter Pálnak tetszett az ajánlat, annál is inkább,

mert az altiszt azt mondta, ha megveszi a mákot,

ötven tábla csokoládét is átad neki, ugyancsak igen méltányos áron.

Az egyezés megtörtént, és Oroszlán Péter Pál megkezdte hittérítő

működését:

megértetni a franciákkal, mit jelent a mák.

de akkorra mi már szerencsésen kivetődünk az első

lágyszós-foltra

örökre tartósítva

varjú lebbent

egy bolond dobott egy hót

VAKON KIABÁLT

MEGÉRTETNI A FRANCIAKKAL MIT JELENT A MÁK